

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Motowings OÜ (kustutatud)

02.08.2024 nr 11.2-27/24/902

Registrikood: 16117328

OTSUS

**taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks
tunnistamise,
finantskorrektsiooni tegemise ning
nõude lootusetuks tunnistamise kohta**

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood 70007340, edaspidi *rakendusüksus*) teeb väliskaubandus- ja ettevõtlusministri 09.03.2015 määruse nr 20 „Starditoetus“ (edaspidi *meetme määrus*) raames otsuse Motowings OÜ (registrikood 14576264, edaspidi *toetuse saaja* või *ettevõtte*) projekti „Motowings disaintoodete tootmise käivitamine“ (nr 2014-2020.5.01.20-2099, edaspidi *projekt*) osas.

Rakendusüksus tuvastas, et toetuse saaja on rikkunud talle perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) § 24 p-ga 1 pandud kohustust tagada projekti elluviimine ettenähtud tingimustel ja kavandatud tulemuste saavutamine. Sellest lähtuvalt kohaldab rakendusüksus projekti raames makstud kulude osas finantskorrektsiooni ja **loeb mitteabikõlblikuks kuluks 18 750 eurot, sh toetus 15 000 eurot.**

Otsuse tegemise aluseks on haldusmenetluse seaduse § 64, § 66 lg 2 p-d 1 ja 3, lg 3, § 67 lg 4 p-d 2 ja 3, § 68 lg 2, STS § 8 lg 2 p 6, § 22 lg 3 p 3, § 45 lg 1 p 2 ja 3, § 47 lg 3, § 48 lg-d 1 ja 8, § 49 lg-d 1 ja 3, Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 23 lg 1, meetme määruse § 28 lg 2 p 4, § 30, samuti projekti raames esitatud maksetaotlused, rakendusüksuse 25.01.2021 taotluse rahuldamise otsus nr 11.2-27/0104 (edaspidi *taotluse rahuldamise otsus*) ning toetuse saajaga peetud kirjavahetus.

1. Toetuse saaja on rikkunud talle STS § 24 p-ga 1, meetme määruse § 29 lg 1 ja taotluse rahuldamise otsuses pandud kohustust tagada projekti elluviimine ettenähtud tingimustel ja kavandatud tulemuste saavutamine

1.1 Rikkumise asjaolud

Taotluse rahuldamise otsuse p 3 kohaselt on projekti eesmärgiks disainrõivaste tootmise käivitamiseks Motowings OÜ-s turundustegevuste läbiviimine ning töökohtade loomine.

Taotluse rahuldamise otsuse p-s 10.3 on sätestatud järgmised projekti tulemusena saavutatavad tulemus- ja väljundinäitajad:

- projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgneva teise majandusaasta müügitulu 90 653 eurot;
- 1 töötaja projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgnevast kuust üheks aastaks ning 2 töötajat projekti abikõlblikkuse perioodile järgneval teisel aastal vähemalt üheks aastaks, kellele makstav töötasu on statistikaameti poolt viimati avaldatud aasta keskmisest brutopalgast vähemalt 50% (kehtiv keskmine 50% brutopalk taotlemise hetkel 703,50 eurot).

Projekti kogumaksumuseks oli 18 750 eurot, millest toetus oli maksimaalselt 15 000 eurot ja omafinantseering minimaalselt 3750 eurot. Projekti abikõlblikkuse perioodiks oli 01.01.2021–31.12.2021. Rakendusüksus maksis projekti eesmärkide elluviimiseks ja tulemus- ja väljundinäitajate saavutamiseks toetuse saajale toetust summas 15 000 eurot, sh on toetust makstud 2021. aasta tööjõukulude osas 7500 eurot.

Rakendusüksusele 16.02.2022 esitatud aruandlusest selgub, et tegevused pole planeeritud mahus ning ajal käivitunud: „*Eelmisel aastal aprilli alguses saatsin USA patendiametisse taotluse oma brändi registreerimiseks. Ametlikul veebilehel on kirjutatud, et registreerimine võtab 3-4 kuud aega. Tegelikult on taotlus siiaaani läbivaatamisel. Hetkel on taotluse viimane tähtaeg juba otsas ja loodan, et peagi on info brandi kohta juba käes. Kogu aasta on suunatud jõud tootearendusse ja ettevalmistamisse.*

Kohe, kui bränd on registreeritud, tekib müügikäive ning loodetavasti 2022. aasta planeeritud eesmärgid saavad saavutatud.“.

Vastavalt taotluse rahuldamise otsuse p-le 10.6 pidi toetuse saaja esitama rakendusüksusele hiljemalt 30.01.2024 järelaruande. Rakendusüksuse meeldetuletusele aruande esitamiseks on toetuse saajale esindaja vastanud: „*Kahjuks eelmisel aastal kogu ettevõtte kaup oli kaotud/varastatud transpordimisel Ameerikast Itaaliasse. Peale seda ei olnud võimalik äri edasi arendada ja tegevus oli peatatud. Selle aasta alguses Motowings OÜ oli kohuses kustutatud äriregistrist.“* (kiri e-toetuse projekti postkastis 14.06.2024).

Äriregistris kajastub teave, et ettevõtte on registrist kustutatud majandusaasta aruanne esitamata jätmise tõttu (määrus nr Ä 50161945/3, kande kuupäev 22.03.2024).

Vastavalt meetme määrusele pidi hiljemalt projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgnevast kuust algaval esimesel aastal toetuse saajal olema vähemalt üks töötaja ja teisel aastal vähemalt kaks töötajat, kelle töötasu on toetuse taotluse esitamise kuupäevale vahetult eelnevaks 1. juuliks statistikaameti avaldatud aasta keskmisest brutokuupalgast vähemalt 50 protsenti (§ 29 lg 1 p 1). Samad tingimused töökohtade osas on sätestatud ka taotluse rahuldamise otsuse p-s 10.3. Seega pidid tasustatud töökohad olema tagatud vähemalt perioodil jaanuar 2022 kuni detsember 2023.

Vastavalt taotluse rahuldamise otsuses sätestatule oleks toetuse saaja pidanud saavutama müügitulu 2023. aastaks 90 653 eurot. Meetme määrus § 29 lg 1 p 3 sätestab müügitulu suuruseks vähemalt 80 000 eurot. Toetuse saaja poolt rakendusüksusele esitatud kasumiaruande andmete põhjal ning äriregistrisse esitatud 2021. majandusaasta aruande põhjal on ettevõtte müügitulu 2021. aastal puudunud, tööjõukulu on olnud 11 250 eurot (sellest palgakulu 8408 eurot ning sotsiaalmaksud 2842 eurot). Edasise perioodi osas pole toetuse saaja andmeid esitanud ei äriregistrile ega ka rakendusüksusele.

Avalikult kättesaadavate andmebaaside andmetel (teatmik.ee) on ettevõttel puudunud maksustatav müügikäive, tööjõumaksudid kajastub perioodil 2021 I kvartalist kuni 2022. aasta I kvartalini. Alates 2022. aasta II kvartalist ei kajastu enam ka tööjõumaksudid ning ettevõtte on äriregistrist kustutatud 22.03.2024.

Eelnevast tulenevalt asus rakendusüksus seisukohale, et toetuse saaja ei ole saavutanud kokkulepitud tulemus- ja väljundnäitajaid.

1.2 Rakendusüksuse seisukoht ja õiguslik põhjendus

Taotluse rahuldamise otsuse p 9 sätestab, et toetust antakse tingimustel, et toetuse saaja täidab kõiki STS-is ja meetme määruses sätestatud toetuse saaja suhtes kohalduvaid kohustusi, sh kasutab toetust taotluses ning meetme määruses sätestatud toetatavate tegevuste elluviimiseks ja projekti eesmärkide saavutamiseks.

STS § 24 p 8 kohaselt on toetuse saajal kohustus teavitada rakendusüksust viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taotluses esitatud või projektiga seotud andmete muutumisest, projekti elluviimist takistavast asjaolust, sealhulgas pankrotimenetlusest, likvideerimismenetlusest, projekti odavnemisest või kallinemisest ning projektiga seotud vara üleandmisest teisele isikule või asutusele.

Antud juhul ei ole toetuse saaja rakendusüksust viivitamatult teavitanud projektiga seotud asjaolude muutumisest, sh sellest, et ettevõtte tegevus on peatatud.

STS § 24 p 1 kohaselt on toetuse saaja kohustatud tagama projekti elluviimise ettenähtud tingimustel ja kavandatud tulemuse saavutamise. Meetme määruse § 26 p 2 kohaselt on toetuse saaja kohustatud saavutama projekti tulemusnäitajad taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtpäevaks.

Meetme määruse § 2 lg 1 kohaselt on toetuse andmise eesmärgiks aidata kasvupotentsiaaliga alustavaid ettevõtjaid. Sama määruse § 29 lg 1 p-de 1 ja 3 kohaselt on toetuse saaja kohustatud saavutama järgmised projekti tulemusnäitajad: hiljemalt projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgnevalt kuust algaval esimesel aastal on toetuse saajal vähemalt üks töötaja ja teisel aastal vähemalt kaks töötajat, kelle töötasu on toetuse taotluse esitamise kuupäevale vahetult eelnevas 1. juuliks statistikaameti avaldatud aasta keskmisest brutokuupalgast vähemalt 50 protsenti ning projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgneva teise majandusaasta müügitulu peab olema vähemalt 80 000 eurot. Antud kohustused on meetme määruse § 4 p-s 1 defineeritud ka kui ettevõtte kasvupotentsiaal.

Taotluse rahuldamise otsuse p 10.3 sätestab täiendavalt, et juhul, kui toetuse saaja ei täida projekti tulemus- ja väljundnäitajaid, on rakendusüksusel õigus toetus tagasi nõuda STS §-s 45 ja meetme määruse § 30 lõikes 4 sätestatud alustel.

Arvestades, et projekti abikõlblikkuse periood on 01.01.2021–31.12.2021, siis alates jaanuarist 2022 kuni detsembrini 2022 oleks toetuse saajal pidanud meetme määruse järgi olema vähemalt üks töötaja ning alates jaanuarist 2023 kuni detsembrini 2023 kaks töötajat. Toetuse saajal on küll 2021. aastal, st projekti abikõlblikkuse perioodil, olnud tööjõukulused summas 11 250 eurot

(sellest enamus kulu on olnud kaasrahastatud starditoetusega), meetme määruses nõutud perioodil on tööjõukulud aga puudunud. Seega on vastav nõue täies mahus täitmata.

Müügitulu pole ettevõtte üldse suutnud saavutada ning alates 22.03.2024 on ettevõtte äriregistrist kustutatud. Seega on toetuse saajal jäänud täitmata projektis ja meetmes sätestatud tulemusnäitajad.

Projektis ja meetme määruses sätestatud tulemuste ja eesmärkide saavutamine on väga oluline projektide rahastamise tingimus. Lähtudes starditoetuse eesmärgist on toetuse saamise eelduseks ja oodatavaks tulemuseks uute jätkusuutlike ettevõtjate, mis omavad kõrget kasvupotentsiaali ja suutlikkust maksta vähemalt kahele töötajale nõutavas suuruses töötasu, toetamine läbi starditoetuse. Meetme määruse § 29 p-s 1 sätestatud nn kahe töötaja nõue tuleneb eelkõige sellest, et riik on prioriteediks seadnud uute töökohtade loomise („Ettevõtluse kasvustrateegia 2014-2020“), sealjuures arvestades, et need oleksid tasustatud vähemalt Eesti keskmisel tasemel. Seejuures peab ka ettevõtte äritegevus olema suunatud kasumlikkusele ja rahvusvahelistumisele. Seega ei saa ühegi toetatava projekti juures olla esmatähtis ka üksnes tegevuste elluviimine, vaid oluline on nende tegevuste kaudu jõuda lõpptulemuseni – eesmärgi saavutamiseni. Toetuse saaja pole suutnud käivitada projektis planeeritud tegevusi, selgituste kohaselt varastati kogu ettevõtte kaup, äri polnud võimalik edasi arendada ning ettevõtte tegevus peatati.

Toetuse saaja ei ole taganud taotluse rahuldamise otsuses kohustusena määratletud kasvupotentsiaali täitmise ega meetme määruses kehtestatud jätkusuutliku ettevõtja kohustusi, saavutamaks projektis kavandatud tulemuste täitmise, mis on toetuse andmise peamiseks eesmärgiks.

Lähtuvalt eeltoodust pole toetuse saaja suutnud täita talle STS § 24 p-ga 1, meetme määruse § 29 lg 1 ja taotluse rahuldamise otsuses pandud kohustust, tagada projekti elluviimine ettenähtud tingimustel ja kavandatud tulemuse saavutamine.

1.3 Rikkumisele kohaldatav finantskorrektsiooni määr 100%

STS § 45 lg 1 p 3 kohaselt tehakse finantskorrektsiooni otsus toetuse vähendamiseks või tühistamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 143 (edaspidi *ühissätete määrus*) alusel juhul, kui toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust. Projekti tulemuste saavutamine on üheks toetuse saamise eelduseks, sest toetust antakse tegevustele ja kulude katteks vaid juhul, kui nende koosmõjus tekib projekti tulemus. Kuna tulemuste saavutamine (või muu kõrvaltingimus) on toetuse andmise tingimustes ja taotluse rahuldamise otsusega selgelt määratletud toetuse saaja kohustus, siis on selle kohustuse kui toetuse saamise eeltingimuse täitmata jätmisel või ainult osalisel täitmisel STS § 45 lg 1 p 3 tähenduses negatiivne mõju kulu abikõlblikkusele.

STS § 2 p 5 kohaselt on kulu abikõlblik, kui see on ühissätete määruse artikli 65 lg 1 kohaselt kooskõlas riigisiseste ja Euroopa Liidu õigusaktidega. Ühendmääruse § 2 lg-s 1 täpsustatakse, millisel juhul loetakse kulu abikõlblikuks. Lisaks sellele, et kulu peab olema põhjendatud, tekkinud ja makstud, peab kulu olema ka kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega (Euroopa Liidu õigusaktid, STS, toetuse andmise tingimused, taotluse rahuldamise otsus jne). Seega õigusaktidest toetuse saajale laienevad kohustused ja kulude abikõlblikkus on omavahel seotud niivõrd kuivõrd toetuse saaja konkreetne tegevus või tegevusetus selliste kohustuste osalisel täitmisel või täitmata jätmisel mõjutab konkreetse projekti kulu abikõlblikkust.

STS § 22 lg 3 p 3 kohaselt tunnistatakse taotluse rahuldamise otsus täielikult või osaliselt kehtetuks, kui kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimus ei saabu või kõrvaltingimust ei suudeta täita. Taotluse rahuldamise otsuse p 10.3 kohaselt juhul, kui toetuse saaja ei täida projekti tulemus- ja väljundinäitajaid, on rakendusüksusel õigus toetus tagasi nõuda

STS §-s 45 ja meetme määruse § 30 lg-s 4 sätestatud alustel. Meetme määruse § 30 lg 4 kohaselt on rakendusüksusel õigus käesoleva määruse §-s 29 sätestatud ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tulemusnäitajate mittesaavutamisel toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda. Kuna konkreetsel juhul on projekti tulemus- ja väljundinäitajad täies ulatuses saavutamata, siis on põhjendatud toetus täielikult tagasi nõuda.

Lähtuvalt eeltoodust loeb rakendusüksus projekti raames tehtud kulud mitteabikõlblikuks täies mahus summas 18 750 eurot, millest toetus 15 000 eurot ja omafinantseering on 3750 eurot ning tunnistab taotluse rahuldamise otsuse STS § 47 lg 3 kohaselt kehtetuks.

1.4 Tagasinõude lootusetuks lugemine

Tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 26 lg 2 kohaselt tekib eraõigusliku juriidilise isiku õigusvõime seadusega ettenähtud registrisse kandmisest ning sama seaduse § 45 lg 2 kohaselt eraõigusliku juriidilise isiku registrist kustutamisega juriidiline isik lõppeb. Kuna õigusi ja kohustusi omab õigusvõimeline juriidiline isik, siis tähendab juriidilise isiku registrist kustutamine tema õiguste ja kohustuste lõppemist.

Kuna toetuse saaja Motowings OÜ on äriregistrist kustutatud 22.03.2024 seisuga ja ilma õigusjärglaseta, siis on lõppenud ka selle juriidilise isiku õigused ja kohustused ning käesolevat otsust ei ole võimalik toetuse saajale edastada. Sellest lähtuvalt tuleb käesolev nõue lugeda lootusetuks ja ei kuulu toetuse saajale edastamisele.

2. Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelkirjeldatud asjaolud ja põhjendused ning tuginedes käesolevas otsuses väljatoodud õiguslikele alustele, rakendusüksus

otsustab:

1. tunnistada rakendusüksuse 25.01.2021 taotluse rahuldamise otsus nr 11.2-27/0104 kehtetuks tagasiulatuvalt alates otsuse jõustumisest;
2. lugeda projekti raames tehtud kulud mitteabikõlblikuks summas 18 750 eurot, millest toetus 15 000 eurot ja omafinantseering on 3750 eurot;
3. tunnistada käesolev nõue lootusetuks ja mitte nõuda toetuse saajalt tagasi käesoleva otsusega mitteabikõlblikuks loetud toetus summas 15 000 eurot.

Kuna otsus ei mõjuta toetuse saaja õigusi ja kohustusi, siis käesolevat otsust toetuse saajale ei edastata.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams
osakonnajuhataja

Koostaja: Maarja Sock
663 1423
maarja.sokk@rtk.ee